

چالشها و رویدادهای جنبش کارگران و مزدبگیران در مهر ماه

زینت میرهاشمی

بنا به گزارش ایلنا ۳ مهر، کارگران مترض شرکت سیانا، چندین نوبت در مقابل اداره کار، فرمانداری، خانه کارگر و مقابل محل شرکت دست به تجمع اعتراض آمیز زده اند.

کارگران در آخرین اقدام اعتراضی خود با تجمع در برابر کارخانه، درب کارخانه را شکستند و وارد سالن تولید آن شدند. نیروهای انتظامی به کارگران یورش برده و با اعلام این که آنها اخلاکگر هستند، آنها را پراکنده و سرکوب نمودند.

جمع کثیری از معلمان حق التدریسی روز یکشنبه ۵ مهر ماه دست به یک گردهمایی اعتراضی زدند. این همایش اعتراضی در برابر مجلس برگزار و با دخالت نیروهای انتظامی، به تشنج و درگیری کشیده شد.

معلمان حق التدریسی بار دیگر روز ۷ مهر، در برابر مجلس دست به اعتراض زدند. اعتراض کنندگان خواستار رسیدگی به وضعیت نامطلوب خود در آموزش و پرورش شدند.

کارکنان بیمارستان «راضیه فیروز» روز شنبه ۱۱ مهر، در مقابل این بیمارستان دست به گردهمایی اعتراضی زدند. اعتراض کنندگان دلیل تجمع اعتراضی خود را، عدم دریافت حقوقشان به مدت ۴ ماه بیان کردند. یکی از کارکنان این بیمارستان در گفتگو با ایلنا مطرح کرد که: «مبلغ مابه‌التفاوت طرح طبقه‌بندی مشاغل را از سال ۷۵ تاکنون دریافت نکرده و از مزایای حق شیفت، اضافه‌کاری و نظایر آنها محروم مانده‌اند و لباس کار که از ابتدایی‌ترین ملزومات پرسنل یک بیمارستان به شمار می‌آید نیز، در اختیار آنها قرار نگرفته و از نظر معیشتی در شرایط نامناسب و دشواری قرار گرفته‌اند.»

جمعی از کارگران معدن «قلعه زری» بیرجند روز چهارشنبه ۱۵ مهر در محوطه استانداری خراسان جنوبی اقدام به برگزاری تجمع اعتراضی نمودند. بنا به گزارش جمهوری اسلامی ۱۵ مهر، ۲۰۰ تن از کارگران معدن در اعتراض به عدم دریافت ۱۳ ماه از حقوقشان دست از کار کشیدند. ۶۷ درصد این معدن متعلق به "شرکت میناکان" (بخش خصوصی) و ۳۳ درصد، شرکت صنایع مس ایران می‌باشد.

بقیه در صفحه ۷

نظارت سازمان بین‌المللی کار، در آن دسته از قوانین خود که به حق تشکل یابی کارگران مربوط می‌شود، به تجدید نظر بپردازد. رژیم نیز پذیرفت که تهیه و تنظیم پیش‌نویس اصلاحیه مواد مربوطه در فصل ششم قانون کار مطابق با اصول شناخته شده بین‌المللی را در دستور کار خود بگذارد. مقامات حکومتی در راستای هماهنگ شدن با سیاستهای سازمان تجارت جهانی و وارد شدن به آن، در زیر فشار نهادهای مربوطه بین‌المللی تن به یک سری معاهده‌های بین‌المللی در ظاهر می‌دهند که در عمل خود را به این تعهدنامه‌ها پایبند نمی‌دانند. به عنوان نمونه تاکنون سندیکاها و اتحادیه‌های مستقل کارگری با حضور نهادهای به اصطلاح کارگری وابسته به حکومت و انجمنها و شوراهای اسلامی وابسته به باندهای حکومتی، امکان شکل‌گیری پیدا نکرده است.

اعتراضهای کارگری پیرامون عدم دریافت حقوق، ناامنی کار و وضعیت نابسامان معیشتی در ماهی که گذشت همواره جریان داشت. در زیر به بخشی از این اعتراضها اشاره می‌شود.

اعتراضهای کارگری در مهرماه

واگذاری بخش درمان به بخش خصوصی از جمله اعتراضهای کارکنان بیمارستانها و واحدهای درمانی است.

در پی این سیاست، کارکنان بیمارستان بوعلی سینا روز سه شنبه ۳۱ شهریور دست به یک گردهمایی اعتراضی زدند.

به دنبال نوسازی صنایع در بیش از ۱۰۰ واحد سنتی در قزوین، ۵ هزار کارگر قزوینی بیکار خواهند شد. علی کریمی با اعلام خبر فوق به ایلنا (۳ مهر) یادآور شد که: «علاوه بر بیکاری ۵ هزار کارگر بر اثر اجرای این قانون، ۴۰ هزار نفر از اعضای خانواده این کارگران نیز از حداقلهای معیشتی محروم خواهند شد.»

بیش از ۱۵۰ کارگر شرکت سیانا، به مدت ۱۸ ماه است که در بلاتکلیفی به سر می‌برند. شرکت سیانا که دست به اخراج این کارگران زده است، چرخه تولید را با ۶۰ کارگر قراردادی و جدید راه اندازی کرده است.

بدون بستن قراردادی، آنها را مورد استعمار قرار می‌دهند.

طرح محرومیت کارگران قراردادی از قوانین کار در دستور مجلس هفتم قرار دارد. عدم امنیت کار، بیکاری، بی حقوقی و محرومیت از مزایای بیمه و سابقه کار از جمله مشکلات و آسیبهایی است که در برابر کارگران قراردادی وجود دارد.

محمد دانشور نماینده حکومت در شورای عالی کار به واگذاری سهام دولتی با کمترین قیمت به نورچشمیها گفت: «اگر این اقدامات رانت‌خواری نبوده و چوب حراج به بیت‌المال نیست، چه تعبیر و تفسیر دیگری دارد؟» وی در افشای عملکرد رانت‌خوران ادامه می‌دهد که: «با توجیه سود ده نبودن یک واحد تولیدی آن را تعطیل می‌کنند و زمینی را که در گذشته در حاشیه شهر قرار داشت و امروز در بافت قرار گرفته است، به واحد مسکونی تبدیل می‌نمایند؛ در این میان آن چه که عاید کارگران می‌شود، اخراج، بی‌کاری و آوارگی است.»

بر اساس داده‌های آماری و ناقص نهادهای وابسته به حکومت، نزدیک به ۳۰ واحد تولیدی و خدماتی در مناطق چم، کنگان، برازجان و دشتستان استان بوشهر، از اردیبهشت ماه سال جاری، دچار بحران شده و بیشتر آنان تعطیل شده‌اند. به گزارش ایلنا ۴ مهر، ۱۳ هزار کارگر بوشهری که متعلق به این واحدهای تولیدی هستند، بیش از ۲ ماه است که حقوقشان را دریافت نکرده‌اند و در بلاتکلیفی و بیکاری به سر می‌برند.

اجلاسی در ۱۳ مهر ماه با شرکت هیات اعزامی سازمان بین‌المللی کار (ILO)، و نمایندگان حکومت برگزار شد. در این اجلاس توافقی سه جانبه میان محسن خواجه نوری، معاون روابط کار وزارت کار و امور اجتماعی، کاری تایبولوا، معاون اجرایی دبیرکل سازمان بین‌المللی کار در امور استانداردها و اصول و حقوق بنیادین کار و آقای هرمان واندرلان، مدیر دفتر زیر منطقه ای جنوب آسیا به امضاء رسید. در این اجلاس رژیم به بازنگری در فصل ششم قانون کار که به تعریف و چگونگی تشکل‌یابی کارگران می‌پردازد، تن داد. در اجلاس فوق، جمهوری اسلامی متعهد گردید تحت

دادگاه جلال حسینی، که قرار بود در ۱۹ مهر ماه تشکیل شود، تا کنون برگزار نگردیده است. جلال حسینی یکی از فعالان جنبش کارگری است که به همراه ۶ نفر دیگر در همایش بزرگداشت روز جهانی کارگر در سقز دستگیر شده است. دادگاه رسیدگی به پرونده این فعالان جنبش کارگری به دلیل اعتراض و فشار نهادها و اتحادیه‌های بزرگ کارگری جهان به حکومت و فعالیت گسترده مدافعان جنبش کارگری تا کنون برگزار نشده است. به طور نمونه هیاتهایی از سوئد برای شرکت در دادگاه این فعالان تقاضای ویزا نموده‌اند که تا کنون با ویزای آنها موافقت نشده است. آزادی بی قید و شرط فعالان کارگری همچنان در دستور فعالیت مدافعان جنبش کارگری و حقوق بشر است.

سیاست خصوصی سازی با توجه به ساختار سیاسی و اقتصادی حکومت، کارگران را در برابر دولت و کارفرمایان به چالشهای جدی کشانده است. بسیاری از واحدهای تولیدی با سابقه فعالیت چند دهه در اثر واگذاری مالکیت آن از بخش دولتی به بخش خصوصی دچار رکود شده و به تعطیلی کشیده شده‌اند. آسیبها و ضررهای آشکار این سیستم به طور مستقیم بر گرده کارگران و مزدبگیران در ضعیف‌ترین حلقه آن وارد می‌شود. در پی این جا به جاییها و تعدیل نیرو، بسیاری از کارگران در سنین بالا و با سابقه طولانی از کار بیکار شده‌اند. قراردادهای موقت جانشین سابقه کار و قراردادهای طولانی می‌شود. عمر بعضی از این قراردادهای ۳ و حتی یک ماه می‌رسد. زنان بیش از همه از این نوع قراردادهای اجباری کار صدمه می‌بینند. به ویژه زنانی که باردار و یا بچه‌های نوزد دارند، طبیعی است که کارفرما با پی بردن به وضعیتشان، آنها را اخراج می‌کند.

شمار ثبت استخدام نیروی کار با قراردادهای موقت همچنان رو به افزایش است. به طور نمونه حدود ۹۰ درصد از کارگران شاغل در استان سیستان و بلوچستان با قرارداد موقت کار می‌کنند. کارفرمایان با به کار گیری نیروی کار کودکان زیر ۱۵ سال،